

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-hizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A csendőrlegénység nevelése.

Irta: *Argus.*

A világ teremtetésekor — a Szentírás szavai szerint — mondá az Ur: legyen világosság! És lőn világosság.

Hogy ez így történt-e vagy nem, hadd vitatkozzanak rajta az egyházi és világi tudósok. Én nem erről a világosságról, hanem a tudás világosságáról akarok beszélni. Arról a világosságról, a mely mindent, vagy legalább is sok mindent megismertet azzal, a ki fáradságot nem kímélve, azt elsajátítja. Azonban ennek is csak arról a részéről, a mely minket, csendőröket érdekel s a mire nekünk okvetlen szükségünk van.

Csak azok a nemzetek lehetnek nagygyá és erőssé s csak azok állhatnak meg rendületlenül a világ folyton váltakozó forgatagában, a melyek a tudományos képesítés terén folyton magasabb és magasabb fokra emelkednek. Ezt magyarázni s egyes nemzeteknek a tudományos képesítés által való fokozatos fejlődésére és emelkedésére, viszont az ezzel nem foglalkozók hátramaradottságára rámutatni felesleges. Nyitott könyv ez az emberiség előtt, csak tudni kell benne olvasni.

S bár a természetben a kelet hozza meg a világosságot és a nyugat a sötétséget, a nemzetek fejlődésében ez éppen ellenkező módon történt.

A franczia, az angol, a német s a még csak alig 600 éves amerikai nemzet, a tudomány és művelődés minden ágazatában előre törvén, kiküzdötték maguknak a „művelt nyugot” elnevezést; a kelet népei azonban — habár egyes már évezredes felfedezéseket és tanulmányokat tőlük elvitatni nem lehet — az ujjbkkori haladástól, legnagyobb részben majdnem teljesen elzárkózván, ma is a „barbár kelet” elnevezés alatt ismeretesek.

De talán nincs is kelet, sem nyugat. Hiszen a föld forog s a ki egyik pillanatban nyugatinak nevezheti magát, a másik pillanatban már keleten van, ezen az örökké és feltartóztatlanul rohanó földtekén.

A tudomány szempontjából így tulajdonképpen teljesen mindegy, nyugaton-e vagy keleten láttuk meg a napvilágot. A fő az: érdeklődünk-e és mily mérvben, az általános műveltséghez tartozó, de különösen a hivatá-

sunkkal összefüggésben álló tudnivalók iránt és megvan-e bennünk a kellő szorgalom és erős akarat azok elsajátítására.

Tudja az Isten, mi volt az oka, vagy talán más nemzeteknél is úgy volt az kezdetben, de mi nagyon nehezen barátkoztunk meg a tudománnyal való foglalkozással. Hiszen még alig számíthatunk egy évszázadot, a mióta a tudományos képesítésre való hajlandóság és törekvés a nép minden rétegében általánossá kezdett válni. És bizony eleinte, jó hosszú ideig, csak csigaléptekkel haladtunk előre ebbeli törekvésünkben is, mert igen nehéz volt elhiteni sokakkal, hogy tudományos, számító ésszel mégis többre lehet vinni, mint a nyers erővel.

Idők multával azonban mindig többen és többen szegődtek közülünk a tudomány szolgálatába. S ba imitt-amott észlelhetők is még a maradiság nyomai, már meg van törve a jég s a legalsóbb néposztálybeliek is kezdenek kibontakozni a tudatlanság sötétségéből s a jóideig csak derengő szürkületet a mindig jobban-jobban fényesedő s a szemnek és elmének egyaránt jóleső világosság: a tudás világossága váltja fel. Szóval: nemsokára ott állunk, hogy a művelt nyugat nemzeteivel ezen a téren is megálljuk a versenyt.

Hogy azonban ezt elérhessük, nem szabad csüggednünk egy pillanatra sem, hanem szakadatlan kitartással törekednünk kell előre s folyton csak előre. A mit mulasztottunk a multban, akár a saját hibánkból, akár tőlünk független okokból, igyekezzünk azt helyreépíteni a jelenben.

S az ebbeli törekvés legjobban ránk fér, miránk csendőrökre. Sőt kettős kötelesség kell hogy sarkaljon bennünket a tudás elsajátítása iránti törekvésünkben.

A polgári és katonai kötelesség.

Tudvalevő dolog, hogy a csendőrségi testület az iparos és a földmives munkásosztályból, tebát az iskolailag kevésbé képesített néposztályból egészíti ki legénysége létszámának zömét.

Az is közismert tény, hogy a mai csendőrlegényeég iskoláskori idejében, különösen az ország középpontjától távoleső kisebb községekben, még nem állott oly fokon az iskolai oktatás, mint ma. Az iskolázataei kötelezettség se volt olyan általános, mint manapság.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár tólról nem képes olcsón áram és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszertész-jeje. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** legjobbb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve köldék Budapestről, Király-u. 58. Külön költségvetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részét e nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék körendő.

Vagy, ha volt is, legtöbb helyen nem törődött vele senki; a szülők kenyekedvére volt bízva, iskoláztatja-e a gyermekét rendesen és a törvényeszerű ideig vagy sem.

Ilyen körülmények között senkise csodálkozhatik rajta, hogy a szegényebb néposztályból kikerült mostani csendőrlegénység egy része, gyerekkorában csak alig sajátította el a betűvetés tudományát. Az iskolából való kikerülés után pedig, vagy nem volt tovább tanulni való ideje és kedve, vagy nem volt, a ki serkentse, buzdítsa rá, tehát elfelejtette azt is, a mit tanult. Ennélfogva a csendőrséghez való kerülésekor — ugyszólván — a kezdet kezdetén van a összes tudása csak a többnyire nem éppen kellemes élettapasztalatokban merül ki.

Ez azonban nem helyre pótolhatatlan biba. Csendőrnek nem született senki, éppen úgy, mint iparosnak vagy tudósnak. S a mint a különféle mesterségeket megtanulhatja az ember, ha éppen azt a célt tűzte maga elé, éppen úgy megtanulhatja és elsajátíthatja a csendőri tudnivalókat is. Igazi, jó csendőrnek lenni éppen olyan sok türelmet, kitartást és soha nem szűnő tanulást igényel, mint bármi más pályára készülni. A mit tehát akár mód és alkalom bányában, akár nemtörődömségből elmulasztottunk a multban megszerzeni, megtanulni, ha erre a pályára léptünk, utána pótolhatjuk, mert módunkban is áll, a kellő alkalom se hiányzik és kötelességünk is.

Lássuk tehát, melyek is azok a tudnivalók, a miket egy igazi, jó csendőrnek nélkülöznie nem szabad és hogy mily módszer mellett lehet azokat velők legjobban és legeredményesebben elsajátíttatni.

A katonai tudnivalókat azalatt a két, illetve három év alatt, a míg védkötelezettségünknek eleget teszünk, a követelményeknek megfelelőleg teljesen elsajátíthatjuk. Ez a csendőrségnél már csak mint ismétlés jöhet számba azért, hogy úgy ne járjunk vele, mint az iskolából kikerült gyerek az ott tanultakkal, hogy t. i. elfelejtsük. És a folytonos ismétlés elég arra is, hogy a közénk kerülő, katonailag kevésbé képzett póttartalékos is elsajátíthassa azokat oly mérvben, mint az nálunk szükséges.

Nálunk az a fő, hogy a legénység, már az első oktatásban való részesítés ideje alatt megszokja a szigoru pontosságot, kötelességtudást, fellépésében és eljárásában a bátorságot és önállóságot, intézkedéseiben a határozottságot és erélyességet. S hogy ezeken felül a csendőri teendőkkel összefüggésben álló tudnivalókban is oly alapos jártasságot szerezzen, hogy bárhol és bármily körülmények között való fellépésében is azonnal képes legyen magát tájékozni a habozó és ingatag viselkedésével ne árulja el járatlanságát.

A kötelességszerű tudnivalók alapos és szakszerű oktatása mellett tehát neveljük a legénységet arra, hogy úgy szolgálaton kívüli, mint szolgálatban való teendőinek

végrehajtásában a legszigorubb pontossághoz ragaszkodjék. Hogy a szabályok és utasítások által körvonalozott vagy a saját magának megszabott teendőit mindig pontosan és az arra kijelölt időben hajtsa végre; azokat ne halasztgassa. Pontosán beosztott idejét indokolatlanul más, különösen értéktelen, haszontalan dolgok végzésére ne pazarolja. És szoktassuk rá, hogy még szabad idejét is önképzésének tökéletesbitésére úgy tanulja értékesíteni, hogy az mind magának, mind a szolgálatnak hasznára válhassék.

Neveljük, oktassuk őket, hogy kötelességüket mindig kifogástalan büszséggel, odaadással és a törvények, parancsok és utasítások szellemének megfelelőleg teljesítsék. Annak ekként való teljesítésétől sem erkölcsi, sem anyagi befolyás, sem más melléktekintetek által eltántoríttatni magukat ne engedjék. Ragaszkodjanak szigoruan a kiadott és elháríthatatlan akadály nélkül meg nem változtatható rendelkezésekhez.

Neveljük, oktassuk őket az önállóságra. A csendőr szolgálatát önállóan és a saját felelősségére teljesíti. Szükséges tehát, hogy akár az egyes csendőr is, bárhol és bármikor megtalálja a szükséges intézkedés helyes módját és idejét. Felismerje felelősségének teljes súlyát és fontosságát és ebbe képest tehesse meg mindazon intézkedéseket, a melyek valamely előfordult esetben a szolgálatnak és saját magának is előnyére lehetnek.

De, hogy ezt elérhessük, óvakodnunk kell a folytonos és minden csekélységekben való támogatáshoz szoktatástól. S különösen attól, hogy csendőreinknek önálló működésre való tehetségét, mielőtt azzal tisztában volnánk, egyre-másra kétségbe vonjuk csak azért, hogy parancsnoki tekintélyünket vele ebben is éreztessük. Ez sérti az önállóságot és az arra való törekvést is csökkenti bennök. Ez pedig úgy a szolgálatnak, mint az egyén használhatóságának bátorozottan kárára van.

Neveljük, oktassuk a legénységet a bátorozottságra. Óvjuk őket beszédeikben és cselekedeteikben az ingadozó, tétovázó viselkedéstől. Magyarázzuk meg nekik, hogy a bátorozottság a feltétlen szükséges intézkedés idejének felismerésében és kellő módon való alkalmazásában és valamely elrendelt vagy megkezdett cselekmény megváltozhatatlan végrehajtásához való ragaszkodásban áll. Ahhoz azonban, hogy valamely intézkedés határozott végrehajtásához ragaszkodhassunk, szükséges, hogy intézkedésünk jogosságához, belyességehez a legkisebb kétség se férhessen. Mert a jogtalan és helytelen intézkedések végrehajtásához való merev ragaszkodás — kivéve a szigoruan katonai jellegű és megváltoztatás esetén kiszámíthatatlan következményekkel járható parancsokat és rendelkezéseket — már nem határozottság, hanem oktalan csökönyösség, a mely előbb-utóbb megboszulja magát.

Ennélfogva szoktassuk rá őket arra, hogy csak meg-

A legjobb órák,

legszolidabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, egy kézipénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JANOS

művésznél Szegeden.
Javitások 5 évi jótállás mellett.
Aranyzók ingyen!

Belgrád a Sáváról nézve.

Az Obrenovics tér a Nemzeti Színházzal.

Szerbint képek.

fontoltan cselekedjenek, szavaik, tetteik jogosságát, helyességét és törvényszerűségét igyekezzenek jóelőre és alaposan mérlegelni, mert meggondolatlan s éppen ez okból folyton váltakozó intézkedéseikkel csak ingatlanságot és teendőikben való járatlanságot árulnak el, s mivel tekintélyüket csökkentik és kellemetlenséget szerezhetnek magoknak.

Neveljük és oktassuk a legénységet az erélyességre.

De magyarázzuk meg nekik, hogy ez nem a magas hanghordozásban s nem az udvariatlan, gunyos, sértő — hogy ne mondjam — goromba szavak használatában és az eléggé el nem ítéhető isteni káromlásban és erőszakoskodásban áll, hanem a parancsoknak és rendelkezéseknek, úgy az alárendeltekkel, mint a polgári egyénekkel szemben való keresztülvitelénél, ellentmondást nem tűrő hangon való kiadásában és — mint a határozottságnál jellemeztem — az azok végrehajtásához való szívós ragaszkodásban nyilvánul még.

Neveljük és oktassuk a legénységet arra, hogy csupán különleges alkalmazásánál fogva ne tekintse magát többre a polgári egyéneknél s ne igyekezzék azoktól elszigetelni magát, mintha külön kasztot akarna képezni a társadalomban. Tekintse magát azokkal egy testnek és egy vérnek, mert abból származott és hozzájuk tér vissza. Igyekezete tehát oda irányuljon, hogy tisztességes viselkedés és tapintatos érintkezés mellett, biztos pozíciót teremthessen magának a társadalomban.

Neveljük és oktassuk őket arra, hogy úgy szolgáltonkivüli, mint szolgálatbani érintkezésnél, még a legmegrögzöttebb gonosztevővel is, a legteljesebb önmérséklet hangján beszéljenek; a kötelességszerű higgadt, nyugodt beszédmodorból még akkor se hagyják magokat kiragadtatni, ha valamely büntetett kihívó viselkedésével, pökhendi, henczegő modorával — a mint ez nagyon sokszor megtörténik — szándékosan arra igyekeznek kényszeríteni őket.

(Vége kör.)

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

A céltévesztett bosszuállás.

Irta: Máthé Miklós törzserőrmester.

Kovács Mibály, kunmadarasi jómódu gazdaember, 1906 évi november hó 18-án hajnalban azzal a szándékkal ment ki az istállóba, hogy unokáját, a 14 éves Kovács Balázst, a lovak etetéséhez és tisztogatásához felköltse.

A fiú az istállóban, a lóállás és a szénatartó között faszőlőpökre készített deszkaágyon feküdt. — Egyébkor nem ő, hanem fivére, a 17 éves Kovács Lajos szokott ott hálni. — De mert az, ezen az éjjelen nem hált odahaza, a nagypapa kívánságára és a saját akaratából, hogy a lovak közt esetleg történhet bajt észrevehesse, a Balázs gyerek hált az ágyon.

Az utcza kapu zárva lévén, miután más oldalról

lopástól nem tartottak, az istállóajtó, addigi szokáshoz híven, záratlan volt, csak éppen kilincse volt betéve.

A fiú, a nagypapa ébresztő szavaira, azt felelte, hogy folyik az orra vére. A nagypapa ezt tudomásul vette, nem is szólt többet s anélkül, hogy az istálló lámpát meggyújtotta volna és a fiút megnézte volna, a sötétben egyszerűen előkereste a rasvillát és vagy két villa szénát vetett a lovak elé, azzal behuzta az ajtót s a szobába ment és lefeküdt. Arról, hogy a fiúnak az orra vére folyik, nem is szólt volna semmit, felesége kérdéseire azonban, hogy a gyerekeknek nem történt e baja, már nem hallgathatta el, hát megmondta, hogy csak az orravére folyik, más baja nincs.

A nagyanya már nem vette ezt olyan könnyedén, hanem azonnal felkelt és az istállóba kimenve lámpát gyújtott. Ennek világitása mellett aztán felfedezte, hogy a fiúnak nem az orra vére folyik, hanem az egész feje csupa aludt vér, haja a vértől összezsapzott s a fej egyik részén meg van sértve. Költögetni kezdte a gyereket, de az, bár még élt, annyira eszméletlenül volt, hogy sem feleletet nem adott, de még csak meg sem mozdult.

A kétségbeesett öregasszony sirva futott be az úrához s azt lármájával, jajveszékélésével valósággal kizavarta az ágyból, hogy a fiú a lovak agyonrugták. Ekkor ijedt meg a nagypapa is. S még ruháinak felkapkodása közben is egyre korholta magát, hogy azt a gyereket ott engedte hálni s hogy azt előbb meg nem nézte. Sietett is tőle telhetőleg a felesége után kifelé, a ki már ekkor vizes ruhával mosogatta kedvencz unokája fejét. Így fedezték aztán fel, hogy annak fején, a balfalcsonton, egy hosszú, tátongó sérülés van. Rögtön a szobába vitték a gyereket s míg a nagyanya vizes ruhával az aludt vért kezdte letisztogatni, a nagypapa a fiához, a sérült gyerek apjához sietett el, hogy a szerencsétlenségről értesítse.

Jöttek is vissza sietve, s az apa utközben az orvost is felkeltette, hogy jöjjön az is, hátha szükség lesz rá. Bizony szükség volt arra. Mert amint lemosatta, letisztította a gyerek fejét, egy 10 cm. hosszú és egy cm. nyire tátongó, baltával vagy ehhez hasonló éles eszközzel okozott, élesszélű vágott sebet fedezett fel a fiú fején és az apa és nagyszülők ama vélekedésével ellentétben, hogy a gyereket csakis a ló rughatta meg, kijelentette, hogy a sérülés nem a lórugástól származott, hanem idegen kéz, valamely éles eszközzel okozta azt. Azután kötéseket tett a sérült fejére és eltávozott.

Közismert tény, hogy a kevésbbé képzett földműves emberek még a szakértők véleményében sem hisznek, hanem csökönyösen megmaradnak a saját, sok esetben tarthatatlan álláspontjuk mellett.

Igy történt jelen esetben is.

Hiába magyarázta az apának és nagyszülőknek az orvos, aki pedig, mint nyugalmazott honvédelovassági ezredorvos, a saját tapasztalataiból merített ismereteivel is igyekezett meggyőzni őket, hogy a kerek alakú lópata nem okozhat oly egyenes és simaszélű sérülést, hanem kerek alakú és roncsos szélű; és hiába mutatta és magyarázta nekik a gyerek háránybőr kucsmáján is a hosszú, éles szélű vágásról, hogy olyat lópata nem okozhat, még akkor sem, ha meg van vasalva: azok mégse hitték el neki, hanem megmaradtak előbbi vélekedésük mellett, hogy a sérülés csakis lórúgás folytán keletkezett. Pedig, mint magok is beismerték, lovak között rugós természetű nincs is.

Ha fáj a feje ne tévovázzék, hanem használd azonnal

mely 10 percz alatt a legmakacsabb migrént és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három dobozól ingy. postal szállítás.

Beretvás-pastillát

A zsidók utcája Belgrádban.

Jagodini faszén-árusító.

Szerbiai képek.

Jelen esetben e csökönység talán menthető is volt annál az oknál fogva, mert mint mondták nekik semmiféle ellenségek, haragosok nincsenek, a még csak 14 éves gyerekek pedig még kevésbé lehetnek. A cselekményt tehát boszúból el nem követhették; lopás esete pedig nem forog fenn, mert az istállóban mindent érintetlenül találtak. Így aztán hiába erősítette az orvos a másodszori és harmadszori látogatásnál is, hogy bűncselekmény forog fenn, míg csak azt nem mondta, hogy ő maga tesz jelentést a csendőrségnél, addig hallani se akartak erről. Folyton csak azt várták, hogy a gyerek majd csak magáboz tér és megadja a kellő felvilágosítást, de biz az még a harmadik napon se tért magához.

Az orvos figyelmeztetése után mégis csak rá gondolták magokat, hogy jelentést tesznek az esetről. És az apa, a cselekmény felfedezése után majdnem 48 óra múlva, a helybeli őrsre ment és bejelentette az esetet. Természetesen a világról csak az hallgatta volna el, hogy ezt csak az orvos rábeszélésére teszi, mert ők szentül meg vannak győződve, hogy itt bűncselekmény nem forog fenn, hanem a ló rugta fejbe a fiút.

Kovács Mátvás őrmester, őrsparancsnok, a jelentés vétele után először is az orvoshoz ment, hogy annak a véleményét meghallgassa. Az orvos, mint már fentebb ismertettük, megszerű magyarázatokkal felvilágosította, hogy a sérülést csak idegen kéz okozhatta és pedig éles eszközzel baltával vagy bárdal. És figyelmeztette is Kovács őrmestert, hogy a szülők által ne hagyja magát félrevezettetni, hanem vegye nyomozás alá az ügyet, mert bűncselekmény forog fenn és a sérülés életveszélyes.

Kovács őrmester ennél fogva csendőrséivel azonnal idősb Kovács Mihály lakására ment és alapos vizsgálatot tartott a helyszínen. Nagyon természetes, hogy itt már valamely nyomról vagy esetleg bűnjelt képező tárgyról, illetve ezek felfedezéséről szó sem lehetett, mert hiszen még ha lettek volna is, az eset utáni harmadnapra eltápost a jószág és a kíváncsiak ott megfordult egész serege. Arra azonban mégis rájött Kovács őrmester, hogy az ágyon, melyen a gyerek feküdt, legfeljebb az arcába, mellére, hasára, vagy ha háttal feküdt a lovak felé, a fejhátuljára, a hátára vagy farára kapbatta volna a ló rugást, de a fej felsőoldali részére semmiesetre sem.

Ennél fogva, miután a szülők előtte is csak arra hivatkoztak, hogy sem nekik, sem a gyerekeknek haragosok nincsenek és nem is gyanakodnak senkire, a gyereket pedig kikérdezni még ekkor sem lehetett, megkérdezte, hogy a sérült állandóan szokott-e az istállóban bálni. Arra a felvilágosításra pedig, hogy nem ez, hanem bátyja, Lajos, hál mindig az istállóban, a szülőkötől és a fiútól is annak esetleges haragosa után tudakolózott. De mind azt mondták, hogy annak sincsen és így nyilatkozott a fiú maga is. Majd a fiú ismerőseit, barátait kérdezgette meg az őrmester, annak előbbi életmódja és viselkedése felől. Ezek se tudtak semmit. Végre a fiú egyik legbizalmasabb barátjától megtudott aunyt, hogy a fiú egyik napszámosok feleségével, aligha szerelmi viszonyt nem folytatott, mert többször hallotta tőle emlegetni. Az asszony pedig kikapós birben áll és most is külön él az urától.

Kovács őrmester a Lajos gyereket megkérdezte erre nézve és ez beismerte a viszonyt, de hozzátette, hogy a férj arról nem tudott és nem is tud semmit; azóta is náluk dolgozik. S bár időközben elzavarta magától kikapós feleségét, ő előtte soha egy szóval se említette, hogy tudomása volna a viszonyról.

B. F. az említett napszámos, Kovács Mihály házatól harmadik házban, bérelt lakásban lakott egyedül. Kovács őrmester tehát mielőtt az akkor éppen otthon nem találta B. F.-et előkerítette és kikérdezte volna, a háztulajdonosnál érdeklődött ennek családi élete és magaviselete iránt. Mert legalább is bizonyosra vette, hogy az a vágás, amely a Balázs gyereket érte, nem annak, hanem bátyjának, Lajosnak, volt szánva; és csakis boszú műve lehet az éjjeli támadás.

B. F. háziasszonya, mert özvegyasszony volt a háztulajdonos, hosszas faggatás után, mondott annyit, hogy lakója rosszul élt kikapós feleségével, többször veszekedtek és a féltékeny férj többször meg is verte az asszonyt. Ő soha se vette észre, hogy a még gyerekszámba menő Kovács Lajos is járt volna az asszonyhoz, annál inkább feltűnt neki a magában, de hangos szavakkal fenyegetőző B. F.-nek, a felesége elhurczolkodása után pár nappal, véletlenül meghallott ama nyilatkozata: „Meg állj b...e k...a, majd a torkára forrasztom még a Kovács kölyöknek is a sok boldog órát!”

Kovács őrmester ezután B. F.-nét kérdezte ki. A viszonyt ez sem tagadta. Azt állította azonban, hogy férje ezt határozottan soha se tudta, csak gyanította. De valahányszor előhozakodott vele, mindig megnyugodott ama kijelentésére, hogy gyerekekkel csak nem fog kezdeni. Ennél fogva és mert férje Kovácséknál azután is dolgoztatott, nem gondolná, hogy az követte volna el a tettet.

Az őrmester mégse hagyta figyelmen kívül a gyanúsított háziasszonya nyilatkozatával megerősített eme gyanús körülményt, hanem B. F.-et előkerítette és kikérdezte. Ez tagadott mindent. Alibijét a háziasszonyával annyiban igazolta is, hogy az eset estéjén otthon volt. Azt azonban, hogy éjjel nem távozott-e el lakásából, a háziasszony nem igazolhatta, mert külön lakásban lakván, még ha eltávozott is, nem vehette észre. Majd házkutatást tartott nála, de sem baltát, sem ilyenféle eszközt nem talált. B. F. különben tagadta azt is, hogy baltája van. Egyéb bizonyítékot, pl. véres ruhadarabot vagy más hasonló tárgyat pedig nála nem találtak.

Kovács őrmester ekkor B. F. nevéhez fordult azt megtudni, vajjon igaza van-e férjének, hogy nincs baltája. S mikor megtudta, hogy van, még pedig egy hosszú élű favágó fejszéje, újból és még alaposabb házkutatást tartott B. F.-nél. Már úgy látta, hogy bent a lakásban, a padláson és a kamrában csak nem találják meg a baltát s kénytelen lesz az udvart is átkutatni, esetleg ásatásokat rendezni, mert ez a felesége állítását is valótlannak jelentvén ki, a baltát ismételt felszólításra sem adta elő.

Már éppen távozni akartak a kamrából, a hol a kutatást befejezték, mikor Kovács őrmester az útjába eső üres vékát, melyet addig már egyikük-másikuk is idebb-odább tett, felemelte, hogy arrébb tegye. A nélkül, hogy különösen figyelt volna rá, igen nehéznek tetszett neki a véka, minél fogva eme megjegyzés közben: „Ejnye, még ilyen nehéz vékát sem láttam”, megfordítja, hát ott látja a keresett baltát alólról, a véka fenekére fektetve és a nyele két végénél ékekkel a donga közé szorítva. A baltán s annak nyelén apróbb-nagyobb vérfoltok voltak láthatók.

— Hát ezt ki tette ide? — kérdezte az őrmester B.-től — a baltára mutatva.

— Én tettem! — szolt ez vissza, csunya istenkáromlásokkal toldva meg feleletét. — És ha már ez megvan, bát beismerem azt is, hogy én vágtam fejbe azt a sze-

Szerb leányok ünnepi ruhában, Kragujevác környékéről.

Kenyérrús Nišben

Szerb lak képek.

gény gyereket a bátyja helyett, a ki a feleségemet elcsábította és házasságban háborúságot okozott — folytatta tovább. S még ő fájlalta legjobban, hogy azt a szegény gyereket olyan szerencsétlenné tette véletlenül. Beismerte, hogy éjnek idején, a szomszéd kertben keresztül ment az istállóba abban a hithen, hogy a nagyobbik fiút, Lajost találja ott.

A sérült gyerek nem halt ugyan meg, de csakugyan szerencsétlenné tette egész életére, mert az agyidegek megsérülése folytán egyik oldalára egész életében béna marad.

Két és fél évi börtönnel sújtotta és 2400 korona kártérítésben marasztalta el a szolnoki kir. törvényezék a bosszúállásban tévedett bűnöst.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK

A villámbárító.

Új ház építésekor úgy a háztulajdonos, mint az építész gyakran azt a kérdést teszi, vajjon szükséges-e a villámbárító?

A kérdés különösen most időszerű, mert utóbbi időben sokszor nagy épületeken, sőt egész épületömböken sem alkalmazzák a villámbárítókat, főleg azért, mert az a téves nézet, hogy a villámbárító nem védi meg a házat a villámtól, ma már egészen a köztudatba ment át, és a villámbárító alkalmazását célalatlannak tartják. E tárgyban Szalay László a következőket írja a „Természettudományi Közöny”-ben:

Igaz, hogy a villámbárítók a villámokat az oly épületektől, a melyek ilyenekkel is fel vannak szerelve, eltéríteni nem tudják, de ezzel szemben az már nem igaz, a mit pedig szintén eléggé gyakran hangoztatnak, hogy a villámbárító a villámokat magához vonzza. Az ilyen állítások, csupán az emberek hiányos ismeretén alapulnak, a melyeknek ellenkezőjéről őket könnyű szerrel meggyőzni lehetetlen.

S lyosabbnak látszik az a vád, hogy az oly épületek, a melyek villámbárítóval fel is vannak szerelve, még a villámcsújtás esetében sincsenek a rombolás veszedelmétől megkímélve, mert a villám gyakran a villámbárító által megjelölt pályáról letér.

Valóban elég gyakran fordulnak elő oldalkisülések, s ezt a körülményt a villámbárító ellenségei természetesen arra használják fel, hogy a villámbárítók megbízhatatlanságát igazolják a nélkül, hogy azokat az okokat kutatók, a melyek az ilyen oldalkisüléseket előidéznék szokták.

Keá kell tehát azon okokra mutatnunk, a melyek a villámokat a villámbárítókról valóletérésre kiazszerítik, s annak a módját kell megismernünk, hogyan akadályozhatjuk meg az ilyen esetek bekövetkezését.

Az utóbbi időben tett megfigyelések szerint, zivatarok alkalmával a kisüléseknek két nemével találkozunk; az egyik a felbőltől egy irányba haladó és simán levezethető folytatódó áram, a másik szaporán váltakozó oscillatorikus áram kisülésének tekinthető. Az előbbi kisebb fémfelületen, minden akadály nélkül a föld felé vezethető, az utóbbi már sokkal nagyobb fémfelületű vezetőt igényel, hogy arról le ne térjen. A letérésnek tehát a kisebbik oka az, hogy az oscillatorikus kisü-

lések alkalmával a villámbárítónak nincsen elég nagy levezető felülete, míg a másik, a gyakoribb ok az, hogy a földvezetéken át, az ott mutatkozó nagy átmeneti ellenállás következtében a földdel egyesülni nem tud a vezetőben mintegy megtorlódik. Ilyen megtorlás alkalmával fejlődő önindukció következtében kénytelen magának más utat törni, hogy célhoz jusson, akárcsak mint valamely csőből nagy nyomással kitörő vizaugár, melynek nyílását befogtuk, szintén rendellenes módon igyekszik útját folytatni.

Ila tehát arról van szó, hogy házunkat, legyen az palota, vagy vályogból készült falusi viskó, avagy akár egyedül álló kunyhó a hegytetőn, feltétlen biztonságot nyújtó villámbárítóval lássuk el, figyelmünket leginkább a vezetékek bőséges méretezésére kell irányítanunk, továbbá arra kell törekednünk, hogy több ponton léteítsünk a vezetékek között kapcsolást, és igyekezzünk a föld felé irányított sok levezetőt alkalmazni, melyeknek több, bőségesen méretezett fémlappal, vagy pedig a helyett alkalmazozt és a házat körülvevő drótkötéllel kell a föld alatt egyesülniök.

A magas felfogórúdákat, aranyozott, vagy arany-, platina-, irridiumcsúcsal, melyek Gay-Lussac idejében voltak divatban, ma is elég állhatatos kitartással készíttik, ettől tévén függővé a villámbárító jóságát; azonban a ma uralkodó felfogás szerint, azoknak egyáltalán nincs jelentőségük. A felfogórúd céltalanságát már Eckerle tanár 1820-ban hangoztatta, s a csúcsoknak jelentősége ellen Helmboltz, Kirchoff és Siemens fizikusok foglaltak állást.

A nemes fémből készült csúcs és a magas felfogórúd, valamint az önámitásul szolgáló villámbárító gyakori megvizsgálása, az egész berendezést megdrágítja és semmivel sem növeli batását, s mint Neesen tanár kijelenti, az ily csúcsokon kiáramló elektromosság a felhőben felhalmozott nagy mennyiségű elektromossággal szemben oly elenyészően csekély, hogy számba sem jöhet. A rúd magassága nem biztosítja azt, hogy hosszúságát sugárul véve, a vele húzott kör jelzi a védett terület batárát.

Ezek a szabályok, bár tapasztalati alapon készültek, mégsem tekintetők föltétlenül helyeseknek, mert a villám sok esetben ezt a szabályt nem nagyon méltatta figyelemre.

Ha jó és olcsó villámbárítóval akarjuk házunkat felszerelni, legajánlatosabb Pindeisen építészeti tanácsos rendszerét követni.

E rendszer szerint készült villámbárítóknál a házak teteje nincsen felfogó rúdákkal ellátva, hanem csupán a tetőből kiemelkedő kémények mellett van egy — azokat fél méterrel meghaladó — rúd vagy drótkötél odaerősítve, mely azután a tetőn végigfutó vezetékkel szoros kapcsolatban van.

A tető taraját egész hosszában 40 centiméter széles czinkezett vasbádoggal kell befödönünk, melyen keresztül bizonyos (körülbelül hét méter) távolságban, párvonalasan, drótok vannak fektetve és a ház mindkét oldalán, a fal mentén, a föld felé futnak, a hol szálaira szétfejtve csatlakoznak — a szokásos földlemez helyett — a házat körülvevő 40—50 centiméter mélységben elhelyezett drótkötélhez. Ennek a földben elrejtett vezetéknek, mely a házat gyűrű módjára veszi körül; egy méter távolságban kell a faltól feküdnie. Csatornákkal ellátott házakon ajánlatos a tetőről levezető dró-

Merkur kerékpárok

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárakból 20 kor., alkatrészekből és gummikból 20% árengedm. részesülnek. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld.

DÉRY EDE

kerékpár és varrógép nagyraktár

SZEGED.

logónomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljes jótéllás mellett. Csekély havi részletfizetésre.

— Gummik, alkatrészek rendkívül olcsó áron. —

tokat a csatornákkal kapcsolni össze. A tető gerinczén végigfutó drótkötél, ha cizinkezett vasból van, akkor 7—7 százból legyen sodorva és minden egyes szála három milliméter atmérőjű legyen, miáltal az egész kötélt keresztmetszete 50 mm² lesz. A felfogóval közvetlenül összekapcsolt vezeték keresztmetszete, ha vasból van 100 mm², elágazásoknál 50 mm²; ha vörösréz a vezeték, az előbbinek fele, tehát 50, illetőleg 25 mm² is elegendő. Ha a vezeték cizink, a méret 150 és 75 mm², ha pedig ólom 300 és 150 mm².

Nem forrasztott vagy hegesztett érintkező pontokon is legalább 10 cm²-nek kell az érintkező felületnek lennie.

A villámhárítókat nagyobb új épületen, vagy pedig teljesen szabadon álló, magános házon elhagyni batározottan könnyelműség, annival is inkább, mert most egy új rendszerű és felette megbízható, olcsó eszköz áll rendelkezésünkre, mely az aranycsúcsos, magas rúdak drága beszerzését, valamint a villámhárítónak évenkénti, drága megvizsgálását egész fölöslegessé teszi.

KÉPEINKHEZ.

Szerbiai képek.

A most folyamatban levő szerbiai mozgalomból kifolyólag azt hisszük, nem lesz érdektelen Szerbia egyes részeiről való néhány képet bemutatni és Szerbia múltját és jelenét röviden ismertetni.

Szerbia a XIV. században majdnem 50 évig hazánk egyik tartozéka volt. Később a törökök elfoglalták tőlünk, majd ismét csak hozzánk tartozott egy darabig. Ki ne emlékeznék a nagy Hunyadi nándorfehérvári csatájára? Mikor Dugonics Titusz nem bírván másként a török zászlótartót a zászló kitűzésében meggátolni, magával rántotta azt a vár faláról a mélységbe. Később Szerbia Törökországhoz csatoltatott, majd pedig önálló fejedelemség volt 1881. évig, mikor is független önálló királysággá kiáltott ki.

Azelőtt Nis volt a fővárosa. Ez egy igen régi város, állítólag itt született Nagy Konstantiu, a nagy kelet-római birodalom egykori császára. Később Belgrád lett Szerbia fővárosává s úgy a fejedelmek, mint a későbbi királyok lakhelyévé. Belgrád a Duna partján fekszik s Száva torkolatánál s a két folyamról nézve festői látképet nyújt a szemlélőnek. Még most is láthatók benne a régi török mecsetek romjai itt-ott; utóbbi időben azonban a város szépen kiépült.

Képeinkben úgy ennek, mint Nisnek egyes nevezetesebb részeit mutatjuk be olvasóinknak, valamint a kragujeváci nőket, a mint festői szerb nemzeti viseletükben élénk varázsolja őket a fényképész ördögös masinájára.

HIREK.

Gyászhir. Vladár Dániel járásörmester márczius 6-án Rozsnyón megbalt. A sokat szenvedett bajtárs bült tetemét márczius 8-án bantolták el zokogó családja és bajtársainak őszinte részvétele mellett, a reformatus vallás szertartásai szerint, a rozsnyói temetőben. Nyugodjék békében!

Pénzhamisítók letartóztatása. A méri csendőrös agilis parancsnoka, Németh Dávid járásörmester a napokban a fehérmegyei Inota község határában fekvő Boglya nevű szőlőhegyen egy házaspárt tartóztatott le, a mely hamis egykoronások gyártásának tiltott mester-

ségével éppen javában foglalkozott. A letartóztatás előzményeként megemlítendő, hogy Justán és környékén nemkülönbön Székesfehérváron is feltűnt már az, hogy olykor-olykor a valódiakhoz hasonló s azoktól csakie csengésük és súlyukban eltérő hamis egykoronások kerülnek forgalomba. E jelenségek Németh Dávid járásörmestert valamint a székesfehérvári rendőrséget is körültekintő nyomozásra serkentették s az eredmény Németh Dávid járásörmesternek jutott, ki széles körben folytatott diszkrét nyomozás után a hamisítók nyomait Inotán találta fel s hosszabb megfigyelés után a hamisítással alaposan gyanúsított Kis Antal lakásán házkutatást tartott, a mi azonban eredményre nem vezetett. Németh Dávid járásörmester — később nagyon is alaposnak bizonyult — gyanuját az eredménytelen házkutatás el nem oszlatta, s a gyanúsított Kist állandóan figyelemmel kísérte s e dicséretes kitartás fényes eredményt gyümölcsözött, mert Németh járásörmester, a szintén nagy körültekintéssel dolgozó Kis Antalt és annak nejét a fennebb említett szőlőhegyen levő présbázukban éppen akkor lepte meg, a midőn azok magukat, az éj sötét leple alatt, a néptelen szőlőben teljes biztonságban érezve, a hamisítványok készítésével foglalkoztak. Németh járásörmester a tettenéit házaspár letartóztatása után nyomban házkutatást tartott, a minek eredményeként kilenc darab hamisítvány, egy gypeminta, egy prés és egynehány kgr. cizink bűnjelnek jutott birtokába, a melyek a jeles házaspárral együtt a székesfehérvári ügyészségnek adták át, a hol a tettesek a kiballgatásukat eszközölt vizagálóbíró előtt, a bizonyítékok halmazának sulya alatt, beismerő vallomást tettek ugyan, de tettestársaikat illetőleg konok tagadásban vannak. Németh járásörmester hosszas szolgálata alatt szerzett eredményeinek gazdag sorozatát ismét egy szép eredménynyel gyarapította.

Közlekedési akadály. Az ungmegyei Záhony község alatt a Tiszán átvezető 210 méter hosszúságu használat a jégzajlás annyira megrongálta, hogy annak használata márczius 12-én hatóságilag betiltatott és ennélfogva az Ungvár és Nyiregyháza közötti állami utvonalon, a hidnak ideiglenesen is hosszabb időt igénylő helyreállításáig, a közlekedés teljesen szünetel.

Orvtámadás. A hevesmegyei Tiszaörsön márczius 7 én délután félhat óraker Neikuleszku János próbacsendőrt, ki mint laktanyakészültséges a postáról hazatérőben volt, Lendvai Flórián tiszaoresi lakos, bátulról észrevétlenül megközelítve, egy bottal balarczon vágta s azt könnyen megsebesítette. A megsérült próbacsendőr támadója ellen, miután az az ütés után megfutamodott — fegyvert nem használhatott. Lendvai Flóriánt egy az örs által kivezényelt járőr elfogta.

KÜLÖNFÉLÉK.

Szélhámos nők. Az Angliában a közelmúltban oly sokat emlegetett Charlesworth Violet nevű kisasszony esete alkalmából, ki egy állítólagos nagy örökégnék ürügye alatt annyi embert be tudott csapni, hogy hónapokig fejedelmileg élt belőle, egy angol lap többiresszélhámos asszonynak viselt dolgait eleveníti föl. Harmadéve valami Filomena Sposato garázdálkodott Rómában s Venezia marchesa név alatt ékezsereket, pénzt csalt ki, azonfelül akkora számlái voltak a divatárúkereakedésekben, mint egy diigazdag hercegnőnek. Az igazságszolgáltatás azonban végre is elérte s 1907. februárban elítélték. Berta Heyman főleg Kanadában

HIVATALOS RÉSZ.

Örsáthelyezések.

A m. kir. II. számú csendőrkerület temesvári örsé 1909 márcz. 1-én a temesvári szárny területén fekvő Keszincz községbe helyeztetett át.

A m. kir. III. számú csendőrkerület ujvidéki szárnyának területén fekvő Bácsujlak községben elhelyezve volt örs 1909 márczius 1-én Dunahölkénybe helyeztetett át.

Különítmény felállítása.

A m. kir. V. számú csendőrkerület trencsényi szárnyának területén fekvő Neczpál községben 1909 márcz. 8-án egy 5 főből álló különítmény állított fel.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi február hó 18-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Nuratty László járásörmesternek és

Pelle Imre cz. őrmesternek, a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában, valamint

Fogarasi Gyula őrsvezetőnek, a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában a dánosi rablógyilkosok és egyéb büncselekményekkel terhelt rablósözöttek tagjainak kiderítéseért és elfogásáért a koronás ezüst érdemkeresztet legkögylmesebben adományozni méltóztatott.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1909. évi február hó 19-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Szekeres István, m. kir. III. számú csendőrkerület-beli cz. őrmesternek, az upesti bankrablók egyikének ügyös, leleményes és gyors intézkedés útján történt kézrekerítéseért a koronás ezüst érdemkeresztet legkögylmesebben adományozni méltóztatott.

Okirattal megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter úr által:

Pál Péter és

Simon Márton járásörmesterek, továbbá

Csire Sándor cz. őrmester, a m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában a dánosi rablógyilkosok, valamint egyéb büncselekményekkel terhelt rablósözöttek tagjainak kiderítése és elfogása körüli hathatós közreműködéseért.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: *Csiazár József* törzsörmester, 13 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt egyrészt a közbizton-

sági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységeért, másrészt mint szárnyirodai segéd munkás és számvivő teendőinek lelkiismeretes kötelességtudással és fáradságot nem ismerő pontossággal való teljesítéseért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. VII. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: *Galicza József* czimzetes őrmester, számvivősegéd munkási minőségben irodai teendőinek fáradságot nem ismerő kitartással és szolgálatkészséggel való teljesítéseért.

Ambros Antal őrsvezető, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett tevékenységeért, nemkülönben mint szárnyirodai segéd munkás teendőinek kiváló szorgalommal és kötelességtudó pontossággal való teljesítéseért.

Előléptettek:

1909. évi márczius hó 6-ával:

A m. kir. I. sz. csendőrkerület állományában:

Rutkai János, *Szilágyi Sándor*, *Kelemen Sámuel*, *Kelemen János*, *Csász Sándor*, *Czikó József*, *Könács Mózes*, *Mohai István*, *Szabó József VI.*, *Sós János*, *Pirencz Mátyás*, *Kalapos Pál*, *Mircse Lázár*, *Karácson József*, *Mihályvári János*, *Bende Ferencz*, *Bokor Mózes*, *Sülf János* és *Kiss Ferencz III.* őrsvezetők, őrsvezetővé cz. őrmesterekké.

1909. évi márczius hó 1-ével:

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:

Ahlán Imre czimzetes őrsvezető, őrsvezetővé.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:

Kiss István csendőr 3 db 10 koronás aranyból álló lovaglási jutalomdíjban részesítettett.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerület állományában:

Nagy Bálint csendőr, *Finta Juliannával*, 1903 április 14-én, Tordán.

Daresi Sándor csendőr, *Telegdi Margittal*, 1907 máj. 18-án, Magyarigenben.

Juhász Ferencz csendőr, *Sárközi Etellával*, 1908 máj. 20-án, Sülelmeden.

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:

Ahlán Imre cz. őrsvezető, *Puskás Mariával*, 1909 febr. 20-án, Dombiratoson.

Rácz Lajos cz. őrsvezető, *Török Juliannával*, 1909 febr. 22-én, Széregben.

Kása József őrsvezető, *Beketjey Juliannával*, 1908 szept. 9-én, Torontálvásárhelyen.

Donoszlovits Márk cz. őrsvezető, özv. *Mari Józsefnő* szül. *Rizmann Katalinnal*, 1907. évi május hó 26-án, Vulkányban.

Szollósi Pál csendőr, *István Múriával*, 1908 január 20-án, Nagykikindán.

Tihanyi Lajos csendőr, *Szirmay Máriával*, 1907 márcz. 27-én, Varadián.

Balázs András csendőr, *Mészáros Teréziával*, 1906 szept. 25-én, Stájerlakon.

Bakos András csendőr, *Bulai Máriával*, 1907 okt. 20-án, Gyorokon.

Hegyesi Imre csendőr, *Lics Jozefával*, 1907 máj. 27-én, Sztarcsován.

A m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:

Lábodi András ez. őrmester, *Erdei Jolánnal*, 1909 febr. 16-án, Kenderesen.

Timár József ez. őrsvezető, *Simon Juliannával*, 1908 márcz. 2-án, Szolnokon.

Mudrák László csendőr, *Vilák Katalinnal*, 1907 okt. 31-én, Szolnokon.

Kató Ferencz őrsvezető, *Horváth Máriával*, 1907 febr. 12-én, Orosházán.

Danka András csendőr, *Szabó Erzsébettel*, 1906 okt. 6-án, Szolnokon.

A m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:

Móza György ez. őrsvezető, *Winkler Máriával*, 1909 febr. 21-én, Nagykárolyban.

PÁLYAZATOK.

Egy főtől átminősített gépészi állás a budapesti királyi magyar tudományegyetemnél (I. sz. szülészeti és nőgyógyászati klinikánál.) Fizetés 1400 korona. Természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban, kazánfűtői és gépkezelői vizsga igazolása, villamos gépekkel való bányai tudás és dinamikezelési bizonyítvány. Próbaszolgálat. Kérvények a budapesti kir. magyar tudományegyetem rectori hivatalához 1909 április 5-ig.

Három erdőlegényi állás a lipitújvári m. kir. főerdőhivatal kerületében. Szogatónydíj (300 korona. Természetbeni lakás vagy 100 korona lakbér és egyéb rendszeresített mellékilletmények. Magyar nyelv szóban és írásban, jó látó, halló és beszédképesség igazolása. Kérvények a lipitújvári m. kir. főerdőhivatalhoz 1909. évi április hó 5-ig.

Két hivatalozolói állás a budapesti kir. magyar tudományegyetem jog- és államtudományi karánál. Fizetés 700 korona. Lakbér 400 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Próbaszolgálat. Kérvények a budapesti kir. magyar tudományegyetem rectori hivatalához 1909 április 5-ig.

Egy rendőri és egy tűzoltói állás Versecz városnál. A rendőri állásnál kezdő fizetés 600 korona, lakbér 120 korona, természetbeni ruházat, 40 korona évi eszmapénz, magyar nyelv szóban és írásban, a német, szerb és román nyelvek ismerete; a tűzoltói állásnál kezdő fizetés 650 korona, természetbeni ruházat, 60 korona évi eszmapénz, magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények Versecz város polgármesteréhez 1909. évi április hó 5-ig.

Egy irtóki állás a tordai királyi törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakbér 480 korona. Magyar nyelv szóban és írásban és az oláh nyelv ismerete. Négy középiskolai osztály. Kérvények a tordai kir. ügyészséghez 1909. évi április 6-ig.

Egy irtóki állás a gyöngyösi királyi járásbíróaságnál. Fizetés pótlékkal 1400 kor. Az V. lakbérosztály szerinti lakbér, esetleg természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Biróságánál töltött próbaszolgálat. Kérvények az egri kir. törvényszék elnökéhez 1909. évi április hó 5-ig.

Egy irtóki állás a csepregi királyi járásbíróaságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakbér 320 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a soproni királyi törvényszék elnökéhez 1909. évi április 4-ig.

Egy irtóki állás Máramaros vármegyénél az izavölgyi járásban. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakbér 400 korona. Magyar nyelv szóban és írásban és a román nyelv ismerete. Négy középiskolai osztály. Kérvények Máramaros vármegye főispánjához 1909. évi márczius hó 28-ig.

Egy törvényszéki fogházfelügyelői állás a kolozsvári kir. ügyészségnél. Fizetés 1400 korona. Természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a kolozsvári kir. ügyészséghez 1909. évi márczius hó 26-ig.

Egy szolgai állás a budapesti kir. magy. tudományegyetem föld- és őslénytani intézeténél. Fizetés 700 korona. Megfelelő szolgálat esetében 300 koronáig terjedő pótlék. Lakbér 400 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Intézeti helyiség takarítása és fűtése, küldöncszolgálat, házi szolgai teendők. Próbaszolgálat. Kérvények a budapesti kir. magy. tudományegyetem rectori hivatalához 1909. évi márczius 27-ig.

Egy szolgai állás a budapesti kir. magy. tudományegyetem általános kör- és gyógytani intézeténél. Fizetés pótlékkal 700 korona. Megfelelő szolgálat esetében 300 koronáig terjedő pótlék. Lakbér 400 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Intézetek takarítása, kísérleti állatok gondozása, boncolásánál segédkezés. Próbaszolgálat. Kérvények a budapesti kir. magyar tudományegyetem rectori hivatalához 1909 márczius 27-ig.

Egy irtóki állás a felsővisi kir. járásbíróaságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakbér 300 kor. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a máramaros-szigeti kir. törvényszék elnökéhez 1909 márcz. 28-ig.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, = VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir. csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban.

Ajánljuk a 11^a jelzetű Ügyviteli szabályzat kivonata legújabb kiadását, ára 30 fillér. Honvédelmi miniszter ur ő nagyméltósága által 11.012/c/n. sz. alatt elrendelt lakezimetudakozódásokra való űrlapok kaphatók raktárunkon darabonként 1 fillér árban.